

Languila

És un de tants misteris com la consciència escrita de les dones comença amb la violació, amb la consciència escrita de la violació. La paret de paraules que es torna novel·la, relat del domini del mascle.

Una forta alenada de mimetisme ha aixecat una consciència múltiple de ser i escriure en les dones joves, artistes i belles, d'aquest segle que comença amb pandèmia, com l'altre, que començà amb la grip espanyola. Començaments. Primera novel·la.

La veritat que sustenta el text és una forma d'autobiografia, admesa per l'autora, que se'n va més lluny que la parla, el dir, i edifica un text escrit, amb breus revelacions. Som encara en el romanticisme, però il·luminem el cos.

Traduït al català de València per Vicent Usó, *Languila* arrela en la lectura de molts escrits –cada capítol conté una cita– que són fets en castellà. La traducció produeix un efecte molt xocant: una part oral d'aquesta història és viscuda i expressada en català o valencià, però la part intel·lectual és només llegida en castellà.

Una dona amb nom concret, Paula, Pauleta narra una història autobiogràfica que troba en la pintura, i les seues tècniques una forma d'assenyar-se i trobar un fonament: colors i tècniques donen pas a paraules i relats.

En capítols breus, desgrana les seues relacions sentimentals primeres: els avis, les cartes dels avis actuen

↓ **PAULA BONET ÉS L'AUTORA I, A LA VEGADA, PROTAGONISTA D'UN LLIBRE POC CONVENCIONAL EN QUÈ ES PARLA D'AVORTAMENTS**

com un contrapunt actiu i clar per a les relacions sentimentals d'ara, de la noia, que viu el seu peculiar amor. Un llarg viatge a Santiago de Xile és la peripècia que marca una distància amb el qual la protagonista-autora va narrant.

El personatge conta assumptes que no solen pas ser habituals en les novel·les d'amor: els avortaments. O les violències no expressades ni sen-

tides com a tal. L'enamorat principal de la història és dit sense nom; concret: l'Home-net, i altres secundaris, el Poeta premiat amb un premi Nacional, sense nom.

D'aquest magma calent d'experiència vital i sexual, el lector en surt admirat. L'amor era clàssicament, una activitat mental. A *Languila* és una activitat del cony, del cos.

Un home gran, amb posició de saber manté una relació epistolar i sexual amb una esplèndida musa jove, que li fa rejevenir la sang. La distància entre els dos enamorats és l'edat, el temps que els separa. Per a l'home gran, la dona jove és una meravella de pell de pètal; per a la dona jove, l'home gran té experiència vital, cultural i sexual, i relacions amb altres. Una mena de relació que ajuda els dos, però que té una durada concretada en cinc anys, menys que més. La diferència entre seducció amorosa i domini és el que la novel·la mostra. *Languila* suscita

un efecte de convincent veritat autobiogràfica. Artísticament, la tècnica més evident és la veladura. Els fets amorosos són relatats amb un efecte de veladura. Mig denúncia, mig relatat, mig sorpresa de saber què podem anomenar, deu anys després del que li succeí.